

Sygn. akt VI GC 187/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Bober

Protokolant: st.sekr.sądowy Agnieszka Krztoń

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2018 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Spółki Akcyjnej
z/s w W.

przeciwko: (...) Spółce Akcyjnej z/s w K.

o zapłatę kwoty 210.000 zł

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej z/s w W. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z/s w K. kwotę 7.217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI GC 187/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 20 lutego 2018 roku

Pozwem z dnia 7 maja 2015 r. (...) SA z/s w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) SA z/s w K. kwoty 210 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 6 listopada 2013 r. do dnia zapłaty i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu podano, że powód jako ubezpieczyciel wypłacił poszkodowanemu – firmie (...) sp.j z/s w K. odszkodowanie tytułem pokrycia szkody powstałej w wyprodukowanych przez nią przewodach hydraulicznych które dostarczała dla firmy (...), które ta z kolei wykorzystywała w procesie wydobywania węgla. Firma ta w dniu 7 maja 2012 r. stwierdziła wady przewodów hydraulicznych, a następnie w dn. 10 maja 2012 r. zgłosiła firmie (...) sp.j. reklamację 6409 sztuk wadliwych przewodów. Mając na uwadze koszty przestoju wydobywania węgla spółka (...) sp.j. niezwłocznie wyprodukowała i dostarczyła nowe przewody przygotowane w oparciu o końcówki innego producenta. (...) SA po dostarczeniu nowych przewodów dokonała naprawy urządzenia sekcji UH-203. Za wykonaną naprawę M. sp.j. została obciążona przez (...) SA fakturą VAT nr (...) z dnia 18.07.2012 r. na kwotę 264 450 zł. brutto z tytułu kosztów wymiany przewodów hydraulicznych. M. sp.j. była ubezpieczona u powoda od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobie trzeciej przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości produktów dostarczonych przez ubezpieczonego. W związku ze zgłoszeniem szkody w ramach umowy ubezpieczenia OC powód wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie w łącznej wysokości 210 000 zł. Przed wypłatą odszkodowania dla M. sp.j. powód zlecił spółce (...) sp. z o.o. w G. sporządzenie opinii do szkody w zakresie weryfikacji roszczenia dotyczącego wymiany przewodów hydraulicznych. Z opinii tej wynika, że bezsporna wartość szkody poniesionej przez (...) SA

wynosi 187 412,70 zł netto (w wariantcie bez godzin nadliczbowych) albo 202 512,50 zł (w wariantcie z uznaniem godzin nadliczbowych). Powołując się na ekspertyzę wykonaną przez Instytut (...) powód wskazał, że przyczyną wadliwości przewodów hydraulicznych były pękające końcówki i zakucia S., których dostawcą była pozwana. Wada końcówek i zakuc była powodem uszkodzeń przewodów hydraulicznych wyprodukowanych przez M. sp.j. Odwołując się do treści art. 828§1 w zw. z art. 415 kc powód wywodził, że przysługuje mu względem pozwanej roszczenie o zwrot odszkodowania zapłaconego poszkodowanemu. Pozwana w odpowiedzi na kierowane do niej wezwania zapłaty odmówiła zapłaty żądanej należności wskazując, że obowiązkiem poszkodowanego – firmy (...) sp. j. było uzyskanie stosownych badań i certyfikatów dopuszczających jej wyrób do stosowania w górnictwie. Ten zarzut nie może być podstawą do odmowy wypłaty odszkodowania bowiem spółka (...) sp.j posiadała stosowne certyfikaty.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 131-136) pozwany (...) SA z/s w K. wniósł o oddalenie powództwa i o zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany potwierdził, że sprzedał spółce (...) sp.j. wyroby zgodnie z fakturami dołączonymi do pozwu. Przedmiotem sprzedaży były kompletne zakucia typu S., sprzedaż nastąpiła w oparciu o mailowe zamówienia w których kupujący określał wyłącznie rodzaj końcówki, jej ilość i datę zapotrzebowania. Innych wymogów odnośnie sprzedawanego towaru pozwany od firmy (...) nie otrzymał, w tym jakiś szczególnych wymagań odnośnie rodzaju materiału (parametrów i składu stali), z którego końcówki miały być wykonane. Firma (...) nie informowała również pozwanego dla jakich celów zakupuje u niego ten rodzaj produktu. Jedyne zgłoszenie reklamacyjne jakie złożyła w/w firma z tytułu zakupionych produktów dotyczyło łącznie 12 sztuk końcówek przy zakupie tego produktu w ilości kilkudziesięciu tysięcy sztuk. Wobec braku dodatkowych wyjaśnień i przekazania uszkodzonych sztuk do badania reklamacja spółki (...) została przez pozwanego odrzucona. Po odrzuceniu reklamacji spółka (...) pismem z dnia 23.10.2012 r. przysłała wyniki ekspertyzy technicznej wykonanej przez Instytut (...) zarzucając, że skład chemiczny sprzedanych jej końcówek S. nie odpowiada wymaganemu gatunkowi stali. Pozwany ustosunkowując się do tego pisma wskazał, że nigdy nie deklarował, że sprzedawany produkt jest zgodny z normą PN-EN 10277-3:2009, która określa parametr stali. Pozwany zarzucił również, że firma (...) produkując przewody dla potrzeb górnictwa zobowiązany był uzyskać na taki produkt stosowny certyfikat. W dalszej kolejności pozwany powołując się na treść art. 568 kc zarzucił, że roszczenia kupującego wygasły na skutek upływu czasu, jaki upłynął od ich sprzedaży. Firma (...) wprawdzie zareklamowała 12 sztuk produktu jednakże wobec braku możliwości ich zbadania przez sprzedawcę z winy kupującego reklamacja ta została odrzucona. Na pozostałe produkty objęte fakturami wskazanymi w pozwie kupujący nigdy nie składał reklamacji. Dodatkowo pozwany wskazał, że B. jest firmą wyłącznie handlową, nie jest producentem końcówek S.. Końcówki te zostały zakupione od sprzedawcy z Chin. W tym wypadku pozwany jako sprzedawca nie ponosi żadnej winy za ewentualny skład jakościowy materiału z jakiego produkt został wykonany, zwłaszcza, że kupujący takich parametrów nie wymagał, a pozwany nie składał żadnych deklaracji w tym zakresie. Pozwany podniósł również zarzut przedawnienia roszczenia objętego fakturami sprzedaży z okresu od 17.06.2011 r. do 29.03.2012 r. z uwagi na upływ 3 letniego terminu od daty sprzedaży produktów. Pozwany zakwestionował także wysokość szkody jak też sposób jej wyliczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany (...) SA z/s w K. jest importerem złączy wtykowych typu S., które sprowadza z Chin. Pozwany pozostawał w stałej współpracy handlowej ze spółką (...) sp.j. z/s/ w K. która polegała na tym, że M. sp.j. dokonywał u niego zakupu powyższych elementów – końcówek hydraulicznych typu S., które następnie wykorzystywał do w produkcji wyrobu własnego – przewodów hydraulicznych, które były zakuwane w końcówki S.. Przewody te M. sp.j. dostarczał do odbiorców z przemysłu górnictwa. Jednym z nich była spółka (...) SA zajmująca się w przemyśle górnictwem kompleksową mechanizacją procesu wydobywania węgla kamiennego, oraz będącą producentem zmechanizowanych obudów ścianowych.

W okresie od czerwca 2011 r. do maja 2012 r. spółka (...) SA z/s w K. sprzedawała spółce (...) sp.j. z/s w K. wyroby objęte fakturami Vat k. 18-31, w postaci kompletnych zakuc typu S..

Dowód: faktury k. 18-31

Na podstawie zamówienia z dnia 1 grudnia 2011 r. spółka (...)j. z siedzibą w K. dostarczyła dla firmy (...) Spółka akcyjna z/s w K., przewody hydrauliczne sekcji UH-203 za które wystawiła następujące faktury VAT:

- faktura VAT nr (...) z dnia 13 grudnia 2011 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 14 grudnia 2011 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 15 grudnia 2011 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 16 grudnia 2011 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 19 grudnia 2011 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 21 grudnia 2011 r.

Dowód: faktury VAT k. 12-17, zamówienie z dn. 01.12.2011 r. k. 203

Po uruchomieniu dostarczonych sekcji, w dniu 7 maja 2012 r. odbiorca (...) SA stwierdził wadliwość dostarczonych przewodów hydraulicznych dla układu UH-203, a następnie w dniu 10 maja 2012 r. zgłosił dostawcy M. sp.j. reklamację przedmiotem której były wady 6 409 sztuk przewodów hydraulicznych dla układu UH-203. Zgodnie z wystawioną przez (...) SA kartą reklamacyjną nr 134 przyczyną wadliwości przewodów były odpadające końcówki S. – pęknięcie oprawki zaciskowej. Z uwagi na zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego podjęto wówczas decyzję o wymianie przewodów hydraulicznych z całej partii objętej zamówieniem z dn. 1.12.2011 r.

Dowód: karta reklamacji nr 134 z dnia 10 maja 2012 r. wraz z oświadczeniem kontrolera jakości R. S. k. 32-33, zeznania świadka G. M. k. 637-640

W dniu 18.07.2012 r. (...) SA wystawił fakturę VAT nr (...) w której obciążył firmę (...) sp.j. kwotą 215 000 zł netto (264 450 zł brutto) z tytułu kosztów poniesionych w związku z wymianą wadliwych przewodów hydraulicznych objętych dostawą zrealizowaną przez tą spółkę na podstawie zamówienia z dn. 1 grudnia 2011 r. O powyższym poinformował spółkę pismem z dnia 12.07.2012 r.

Dowód: pismo (...) S.A. z dnia 12 lipca 2012 r., faktura VAT nr (...) z dnia 18 lipca 2012 r. k. 34-35

Spółka (...) sp.j. zleciła we wrześniu 2012 r. Instytutowi (...) w G. sporządzenie ekspertyzy (opinii) której przedmiotem było zbadanie składu chemicznego próbek oprawek zaciskowych w zakuciach S.. Ze sporządzonego przez w/w Instytut sprawozdania wynikało, że skład chemiczny zakuć S. o symbolu DN 10 dostarczonych przez pozwaną nie odpowiadał gatunkowi stali 11 SMnPb30 według normy PN-EN 10277-3:2009 ze względu na zawartość węgla (C), siarki (S) i ołowiu (...) nie spełniająca wymagań dla w/w gatunku. Natomiast skład chemiczny zakuć S. o symbolu DN 12 dostarczonych również przez pozwaną nie odpowiadał gatunkowi stali 11 SMnPb30 według normy PN-EN 10277-3:2009 ze względu na zawartość węgla (C), krzemu (Si), siarki (S), manganu (Mn) i ołowiu (Pb) nie spełniająca wymagań dla w/w gatunku. Opinię ze strony Instytutu wydały: mgr inż. M. W., , dr inż. B. B. (1)

Dowód: sprawozdanie z badań nr (...)z dnia 10 września 2012 r. wraz z aneksem nr (...) z dnia 2 października 2012 r. k.45-50, zeznania świadka B. B. (1) k. 457-458, B. B. (2) k. 459

Firma (...) sp.j. nie złożyła pozwanemu reklamacji odnośnie całej sprzedanej partii wyrobów. Złożyła jedynie dwie reklamacje na pojedyncze wtyki: nr (...) z dn. 31.03.2012 r. i (...) z 18.04.2012 r. Żadnej z powyższych reklamacji pozwany nie uwzględnił. Pierwsze zgłoszenie reklamacyjne dotyczyło 5 kompletów zakucia S.. Pozwany wezwał firmę (...) sp.j. do przesłania uszkodzonych przewodów w celu ich zbadania, gdyż przeprowadzone próby zakuć sprzedawanych końcówek nie wykazywały wadliwości. Do ustalenia ewentualnych przyczyn pęknięcia końcówek nie

doszło z uwagi na nieprzekazanie przez reklamującego kwestionowanych wyrobów, a także żądanych informacji dot. parametrów technicznych zakucia. Druga reklamacja nr (...) dotyczyła 7 kompletów zakucia S. 2SN DN10. Również w tym przypadku pozwany wezwał reklamującego o podanie informacji niezbędnych do zbadania reklamacji oraz przysłania do zbadania przewodów zakutych w końcówki zakupione u pozwanego w stanie uszkodzonym oraz w celach porównawczych w stanie nieuszkodzonym. Wobec nie przedstawienia wadliwych przewodów reklamacja spółki (...) sp.j. została odrzucona pismem z dn. 06.07.2012 r. (k. 150)

Przedstawienie wadliwych przewodów nie było możliwe bowiem ich wyciągnięcie z kopalni trwało około roku czasu. Próby przyspieszenia działań zmierzających do odzyskania uszkodzonych przewodów z kopalni podejmowane przez spółki: M. sp. j. i (...) SA pozostawały bezskuteczne. Działania te były uzależnione od aktualnej dostępności pracowników kopalni upoważnionych do zejścia na dół. Po wyciągnięciu przewody były skorodowane, nie nadawały się do użytku. Firma (...) informowała pozwaną o trwającej wymianie uszkodzonych przewodów i braku możliwości ich przesłania.

Dowód: zgłoszenia reklamacyjne k. 141-142, korespondencja stron w przedmiocie zgłoszeń reklamacyjnych k. 143-150, zeznania świadka M. T. (1), G. M. transkrypcja k. 629-640, korespondencja e-mail k. 185-187

Pismem z dnia 23.10.2012 r. (k. 151) spółka (...) sp.j. ponowiła roszczenie dot. naprawienia szkody w związku z koniecznością wymiany wadliwych przewodów hydraulicznych. Spółka powołała się na wyniki sporządzonej na jej zlecenie ekspertyzy Instytutu (...) w G., z których wynikało, że stal użyta do produkcji końcówek zakupionych od pozwanego nie spełnia normy PN-EN 10277-3:2009.

Pismem z dn. 09.11.2012 r. (k. 152) pozwany ustosunkowując się do zarzutu niezgodności jego wyrobów z normą PN-EN 10277-3:2009 wskazał, że spółka (...) sp.j. w zamówieniach nie stawiała konkretnych wymagań jakościowych jakie muszą spełnić końcówki, w tym dotyczących gatunku stali użytej do ich produkcji. Pozwany nie deklarował też, że końcówki będące przedmiotem dostawy spełniają wymogi w/w normy. Pozwany stał na stanowisku, że aby sprzedawać wyroby do segmentów na rynku, które wymagają posiadania własnych certyfikatów należy samodzielnie uzyskać stosowne dopuszczenia czego M. nie uzyskał.

Dowód: pismo spółki (...) sp.j. z dnia 23.10.2012 r. (k. 151), pismo pozwanego z dn. 09.11.2012 r. k. 152

M. Sp.j. była ubezpieczona u powoda od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobie trzeciej przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości produktów dostarczonych przez ubezpieczonego.

Dowód: polisa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dla klienta korporacyjnego (...) z dnia 27 kwietnia 2011 r. k. 36-38, polisa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dla klienta korporacyjnego (gr stat. PO1) (...) z dnia 7 maja 2012 r. k. 39-41,

W związku ze zgłoszeniem szkody w ramach umowy ubezpieczenia OC, powód na podstawie decyzji z dn. 22.03.2013 r. wypłacił poszkodowanemu M. sp.j. odszkodowanie w łącznej wysokości 210 000,00 zł.

W toku postępowania likwidacyjnego powód zlecił sporządzenie opinii celem weryfikacji roszczenia dotyczącego wymiany przewodów hydraulicznych UH-203 przedstawionych w fakturze US/ (...) z dnia 18 lipca 2012 r.

Z przedstawionej przez (...) Sp. z o.o. opinii wynika, że bezsporna wartość szkody poniesionej przez (...) S.A. wynosi 187 412,70 zł netto (w wariantcie bez godzin nadliczbowych) albo 202 512,50 zł (w wariantcie z uznaniem godzin nadliczbowych).

Dowód: zgłoszenie szkody majątkowej z dnia 10 maja 2015 r. k. 42-43, decyzja (...) S.A. z dnia 22 marca 2013 r. w przedmiocie przyznania odszkodowania k. 44 raport ze szkody nr (...) z dnia 22 marca 2013 r. wraz z załącznikami k. 55-64, umowa o dzieło nr 458/13 z dnia 7 marca 2013 r. k. 51-54

Pismem z dnia 25 czerwca 2013 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 210 000 zł na zasadzie regresu, tytułem zwrotu wypłaconego na rzecz M. sp.j. odszkodowania. W wezwaniu podano, że w wyniku dostarczenia wadliwych tulei zaciskowych i końcówek S. doszło do pęknięcia oprawki zaciskowej i wymiany przewodów z wadliwymi końcówkami za co odpowiedzialność ponosi pozwany.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 25 czerwca 2013 r. k. 83

Pismem z dnia 8 października 2013 r. (k. 87) pozwany odmówił zapłaty w/w kwoty uznając powyższe żądanie za niezasadne. W w/w piśmie pozwany powołał się na dwie reklamacje które firma (...) sp. j. zgłosiła do (...) SA, wskazując, że żadna z nich nie została przez niego uwzględniona. W ramach tych reklamacji przeprowadzone próby zakuć sprzedawanych końcówek nie wykazały żadnej wadliwości. Do ustalenia ewentualnych przyczyn pęknięcia końcówek nie doszło z uwagi na nieprzekazanie przez reklamującego reklamowanych przewodów i żądanych informacji dot. parametrów technicznych zakucia. Pozwany wskazał również, że w stosunku do reklamowanych wyrobów nigdy nie była składana deklaracja o ich zgodności z Polską Normą PN –EN 10277-3:2009 na którą powołuje się firma (...) sp.j. zarzucając, że stal użyta do produkcji końcówek S. nie spełniała wymogów powyższej normy. Wskazał, że firma ta nigdy nie żądała aby parametry stali użytej do produkcji oferowanych końcówek spełniały w/w normę. Ponadto obowiązkiem firmy (...) Spółka jawna było uzyskanie stosownych badań i certyfikatów dopuszczających jej wyrób do zastosowań w górnictwie.

Dowód: pismo pozwanej z dn. 08.10.2013 r. k. 87-88

Pismem z dnia 22.10.2013 r. powód wystosował do pozwanej kolejne wezwanie do zapłaty. Pozwana ustosunkowując się do niego podtrzymała swoje stanowisko co do braku podstaw zapłaty żądanej należności. Jeszcze raz wskazała, że to obowiązkiem spółki (...) było uzyskanie stosownych badań i certyfikatów dopuszczających jego wyrób do zastosowania w górnictwie. Podejmując decyzję o zakuwaniu swoich węży w zakupione od pozwanego końcówki i sprzedawanie takiego produktu do górnictwa firma ta powinna posiadać certyfikat dopuszczający taki produkt do zastosowań w tym segmencie rynku.

Dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty dnia 22 października 2013 r. wraz ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru k. 89-91, pismo pozwanego k. 92

Współpraca handlowa pozwanego ze spółką (...) sp.j. trwała od około 2009 r. i od tego czasu kontrahent ten zamawiał praktycznie co tydzień ten sam produkt - końcówki S. - tylko o różnych średnicach. Tryb składania zamówień przez firmę (...) przez cały okres współpracy wyglądał tak samo. Nabywca ten składając zamówienie nie przedstawiał pozwanemu konkretnych oczekiwań co do parametrów produktu. Firma składała zamówienia telefonicznie bądź mailem bez żadnych wskazówek oprócz ilości, ceny, określenia rodzaju końcówki i daty zapotrzebowania. W zamówieniach nie było wymogów co do jakości, składu materiałowego, nie żądano także deklaracji jakości ani certyfikatów na sprzedawany element. Obecnie zamówienia również wyglądają tak samo, firma (...) oprócz podania ilości, ceny, ew. wymiarów nie żąda od pozwanego spełnienia innych wymogów.

(...) SA nie był jedynym dostawcą który dostarczał spółce (...) sp.j. w/w końcówki S.. Spółka ta posiadała ok. 150 innych dostawców. (zezn. G. M. k. 637v)

Z uwagi na tajemnicę handlową firma (...) nigdy nie mówiła nic na temat jakie jest przeznaczenie zamawianych przez nią końcówek. Pozwany nie miał wiedzy co do ich wykorzystania przez M. sp.j. Co do tego wyrobu proces certyfikacji (dopuszczenia) jest dobrowolny. Wydawaniem certyfikatów zajmuje się Instytut (...) w G.. Certyfikacja jest wymagana wtedy gdy produkt jest dostarczany bezpośrednio do kopalni. Certyfikat może być wydawany na sam element który sprzedaje pozwany bądź na cały przewód zakuty. W związku z tym, że pozwany w 2007 r. dostarczał produkt bezpośrednio do kopalni, od 2006 r. prowadził on procedurę certyfikacji, która zakończyła się uzyskaniem certyfikatu, przy czym certyfikat dotyczył tylko samej końcówki.

Końcówki stecko mają zastosowanie w kolejnictwie, w szeroko pojętej hydraulice, na rynku górniczym - produkt ten jest wykorzystywany także w maszynach eksploatowanych w warunkach górniczych. Pod koniec 2012r. pozwany uzyskał rozszerzenie certyfikatu w związku z wymogami nowej normy PN-92/G-32000:2011, jednak ten dokument nie został wysłany do firmy (...), dokument jest dostępny na stronie internetowej K.. Do firmy (...) pozwany nigdy nie sprzedawał końcówek z certyfikatem. Gdyby tak miało być potrzebne byłoby stosowne zamówienie i deklaracja zgodności danej partii materiału do konkretnych faktur.

Na swój wyrób – przewód hydrauliczny zakuty w końcówkę S. (rozumiany jako całość czyli węże zakuwane w końcówki zakupione od pozwanego) firma (...) nie posiadała certyfikatu. Uzyskane przez nią certyfikaty zgodności (...), (...) były wydane dla węży i przewodów hydraulicznych. (k. 93-102) Uzyskane przez M. sp.j. certyfikaty nie odnosiły się do węża zakutego w końcówkę typu S. zakupioną od pozwanego.

Dowód: zeznania świadka P. P. (1) k. 268, M. T. (1) k. 413 transkrypcja k. 629-636, G. M. k. 637-640, przykładowe zamówienia mailowe firmy (...) sp.j. k. 138-141

Złącza wtykowe, wg. PN-G-32000 potocznie nazywane S. są powszechnie stosowane w górnictwie. Ze względu na zaletę polegającą na możliwości szybkiego wykonania połączenia bądź jego rozłączenia znalazły zastosowanie w układach hydraulicznych wymagających częstych wymian przewodów hydraulicznych z powodu uszkodzeń lub ich montażu i demontażu w wyniku zmiany konfiguracji układu hydraulicznego. Z uwagi na swoje zalety, złącza wtykowe znalazły zastosowanie także poza górnictwem, jednak główne ich zastosowanie to zgodnie z tytułem i zakresem normy PN-G-32000 górnicze napędy i sterowania hydrauliczne. Złącza wtykowe są wytwarzane przez wielu producentów. Do ich produkcji nie są wymagane zezwolenia lub koncesje. Producent w celu potwierdzenia zgodności złączy wtykowych z wymaganiami specyfikacji technicznych (norm) może poddać złącza dobrowolnej ocenie zgodności (certyfikacji) przeprowadzonej przez jednostki certyfikujące.

Warunki wprowadzania do obrotu urządzeń ciśnieniowych oraz zakres wymaganej dokumentacji od producenta bądź dostawcy tego rodzaju podzespołów precyzuje Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dn. 11 lipca 2016 r. w sprawie wymagań dla urządzeń ciśnieniowych i zespołów urządzeń ciśnieniowych (DZ.U. z 2016 poz. 1036) Złącza wtykowe typu S. wg. PN-G-32000 nie podlegają w/w rozporządzeniu ani żadnej innej dyrektywie nowej podejścia. W związku z tym ich wprowadzenie na rynek odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dn. 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów. (DZ.U. 2003 nr 229, poz. 2275) Zgodnie z art. 6 ust 3 w/w ustawy jednym ze sposobów oceny bezpieczeństwa produktu jest ocena spełnienia przez produkt Polskich Norm. Zgodność złączy wtykowych typu S. z wymaganiami PN-G-32000 jest wystarczająca dla uznania ich za produkty bezpieczne.

Certyfikat zgodności dotyczy należycie zidentyfikowanych wyrobów o własnościach i właściwościach identycznych jak zbadane w procesie certyfikacyjnym reprezentatywne próbki. Certyfikat dotyczy wszystkich wyrobów wykonanych identycznie jak próbki które były przedmiotem badań. Zastosowanie elementów innego producenta wymaga przeprowadzenia nowego procesu certyfikacyjnego. Wydane przez Instytut (...) certyfikaty zgodności nr (...) oraz nr (...) dotyczą ogólnie rzecz ujmując wyrobów zgodnych z przedstawioną do certyfikacji dokumentacją i z badanymi w procesie certyfikacji próbkami. Zastosowanie przez producenta przewodów certyfikowanych końcówek wtykowych oraz certyfikowanych węży nie zwalnia go z konieczności oceny zgodności kompletnych przewodów. W procesie certyfikacji badaniu i ocenie podlega cały przewód, którego ważnym elementem wpływającym na wytrzymałość jest jakość wykonania procesu osadzenia końcówek na przewodzie tzw. zakucia. Każdorazowa zmiana w budowie hydraulicznego przewodu np. zmiana konstrukcji końcówki wtykowej czy typu węża, lub zmiana producenta wiąże się ze zmianą warunków, technologii i miejsca ich wytwarzania i wymaga ponownej oceny przez jednostkę certyfikującą. Producent nie może posługiwać się certyfikatem na przewód, w którym zastosowano końcówki wtykowe lub węże innych producentów, pomimo, że obydwa komponenty są certyfikowane.

Dowód: opinia Instytutu (...) w G. k. 503-509, opinia uzupełniająca Instytutu z sierpnia 2017 r. k. 576-585

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd oparł się na wyżej powołanych dowodach z dokumentów, które były wiarygodne w zakresie jaki wyznacza im przepis art. 244 i 245 kpc.

Ustalając okoliczności związane z przebiegiem współpracy pomiędzy pozwanym a spółką (...) sp.j., tryb składania zamówień na produkt, jak też przebieg procedury reklamacyjnej i zasady sprzedaży tego produktu a ponadto czyniąc ustalenia co do zasad na jakich pozwana sprzedaje produkt swoim kontrahentom Sąd oparł się na zeznaniach świadków: P. P. (1), M. T. (1), G. M.. Świadkowie ci w zasadniczej części podawali zbieżne fakty nt. przebiegu współpracy pomiędzy pozwanym a M. sp.j., stąd ich zeznania na powyższe okoliczności Sąd ocenił jako wiarygodne w zakresie w jakim ze sobą korespondowały. Nie dał Sąd wiary zeznaniom świadka M. T. w zakresie w jakim zeznał, że pozwanemu było wiadomym do jakich celów M. sp.j. jako zamawiający wykorzystuje zakupywane u niego końcówki oraz, że swój produkt kieruje do odbiorców w przemyśle górniczym. Powyższa okoliczność nie została potwierdzona zeznaniami pozostałych świadków, a ponadto nie wynikała z żadnego dokumentu. Za bardziej przekonujące w tym zakresie Sąd uznał zeznania świadka P. P. który wskazał, że tego rodzaju informacje nie były pozwanemu jako sprzedającemu udostępniane przez zamawiających z uwagi na tajemnicę handlową.

Natomiast ustalenie zakresu zastosowania końcówek S. w urządzeniach ciśnieniowych w górnictwie, warunków wprowadzania do obrotu tych urządzeń oraz dokumentacji wymaganej od producenta bądź dostawcy tych urządzeń, kwestii związanych z certyfikacją tego wyrobu wymagało wiadomości specjalnych dlatego Sąd dopuścił dowód z opinii Instytutu (...) w G. której zadaniem było ustalenie powyższych kwestii wskazanych w pisemnym zleceniu (k. 491) Z opinii tej jednoznacznie wynika, że zastosowanie przez producenta przewodów certyfikowanych końcówek wtykowych innego producenta wymagało przeprowadzenia nowego procesu certyfikacyjnego, w którym badaniu i ocenie podlegałyby cały przewód. Producent nie może posługiwać się certyfikatem na przewód, w którym zastosowano końcówki wtykowe lub węże innych producentów, pomimo, że obydwie komponenty są certyfikowane. Wnioski powyższe biegli podtrzymali w opinii uzupełniającej stanowiącej odpowiedź na zarzuty stron. W ocenie Sądu Okręgowego całościowa opinia Instytutu jest jasna, czytelna, odpowiada rzeczowo na wszystkie istotne z punktu widzenia sprawy zagadnienia wobec czego stanowiła pełnowartościowy dowód w sprawie. Dołączona przez powoda ekspertyza Instytutu (...) w G. została potraktowana jako część argumentacji faktycznej i prawnej przytaczanej przez stronę, ma ona znaczenie dowodu z dokumentu prywatnego (art. 245 kpc) i podlegała ocenie właściwej dla tego środka dowodowego.

Sąd zważył co następuje.

Powództwo nie podlegało uwzględnieniu.

Na podstawie art. 828 kcu ubezpieczyciel, który pokrył szkodę w ramach stosunku ubezpieczenia majątkowego z mocy prawa nabywa wierzytelność o zapłatę odszkodowania wobec osoby odpowiedzialnej za szkodę do wysokości wypłaconego odszkodowania. Dodać należy, że górną granicą odpowiedzialności sprawcy szkody w stosunku do ubezpieczyciela jest to, co byłby on zobowiązany świadczyć bezpośrednio poszkodowanemu na podstawie przepisów prawa cywilnego. (wyr. z 13.9.2012 r., I ACA 480/12, Legalis).

W analizowanej sprawie powód na podstawie regresu z art. 828 kc domaga się od pozwanego jako sprawcy szkody zapłaty kwoty 210 000 zł tytułem odszkodowania jakie pokrył poszkodowanemu – spółce (...) sp.j. w związku z nienależytym wykonaniem umowy przez pozwanego, odpowiadającego kosztom wymiany całej partii uszkodzonych przewodów hydraulicznych. Odszkodowanie to ubezpieczyciel wypłacił poszkodowanemu na podstawie zawartej z nim umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobie trzeciej przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości produktów dostarczonych przez ubezpieczonego.

W świetle powyższego należy przyjąć, że strona powodowa swoje żądanie oparła o dyspozycję art. 471 k.c. realizując roszczenie odszkodowawcze w ramach reżimu odpowiedzialności kontraktowej, która powstaje, jeżeli spełnione zostaną następujące przesłanki: 1) niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania (naruszenie zobowiązania), 2) fakt poniesienia szkody, 3) związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem bądź nienależytym

wykonaniem zobowiązania a szkodą. Nie ulega przy tym wątpliwości, że w art. 471 k.c. zawarte jest domniemanie, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nastąpiło na skutek okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność.

W tym kontekście wskazać trzeba, że powód powinien był wykazać, że pękające końcówki i zakucia S. odpadające od przewodów hydraulicznych wytworzonych przez spółkę (...) sp.j. pochodziły z dostaw od pozwanego oraz, że były one wadliwe, za co pozwany ponosi odpowiedzialność. Powyższe okoliczności nie zostały w niniejszym procesie wykazane.

Po pierwsze, w świetle materiału dowodowego zebranego w sprawie nie można jednoznacznie ustalić czy reklamacja (...) SA dotyczyła przewodów hydraulicznych wyprodukowanych właśnie z zakupionych od pozwanego końcówek typu S.. Brak jest dowodów aby ustalić, że uszkodzeniu w kopalni uległy właśnie przewody hydrauliczne z końcówkami pochodzącymi z dostaw od pozwanego. Jak to wynikało z zeznań świadka G. M. pozwany nie był jedynym dostawcą dostarczającym spółce (...) sporny produkt, a posiadał w dacie zdarzenia kilkudziesięciu różnych dostawców. Nie zostało w nin. procesie wykazane, że produkt ten był zakupywany w przeważającym zakresie od pozwanego, nie została również zgłoszona żadna reklamacja odnośnie spornej partii dostawy, a jedyne dwa zastrzeżenia które dotyczyły pojedynczych wtyków, łącznie 12 sztuk. Zastrzeżenia co do takiej ilości w zestawieniu z tysiącami sprzedawanych sztuk nie mogą być uznane za reklamację odnoszącą się do całej partii towaru. Nie wiadomo więc czy reklamacja (...) SA dotyczyła przewodów hydraulicznych z zakupionymi od pozwanego końcówkami, ponadto dotyczyła ona 6409 sztuk przewodów, ale z uwagi na zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego podjęto decyzję o wymianie całej partii przewodów objętych dostawą do (...) SA. W konsekwencji nie wiadomo więc jakiej ilości wadliwych przewodów dotyczył problem. W świetle wskazanych wątpliwości okoliczność czy uszkodzenia dotyczyły końcówek zakupionych właśnie od pozwanego należało uznać za nieudowodnioną. Niezależnie jednak od powyższego, jeśli nawet przyjąć, że problem dotyczył końcówek z dostaw pochodzących wyłącznie od pozwanego to w świetle przeprowadzonych dowodów brak jest podstaw aby ustalić wadliwość tego produktu z powodu jego odpadania od przewodów hydraulicznych w które był montowany. Niesłusznie powód wadliwość tą upatrywał w niezgodności tych elementów z Polską Normą w zakresie składu materiałowego z którego element ten został wykonany. Z ustaleń Sądu wynika, że do firmy (...) pozwany nigdy nie sprzedawał końcówek z certyfikatem bowiem takiego wymogu względem niego nie sformułowano. Zamawiający M. nie określał w swoich zamówieniach szczegółowych parametrów sprzedawanego elementu w kontekście jego jakości, składu materiałowego. Spółka ta nie wymagała od pozwanego przedstawienia deklaracji jakości danej partii materiału do konkretnych faktur ani certyfikatów na sprzedawany produkt. Również po zajęciu w/w uszkodzeń zamówienia od M. sp.j. wyglądają tak samo, spółka ta oprócz podania ilości, ceny, ew. wymiarów nie żąda od pozwanego spełnienia innych wymogów. Pozwany nie miał wiedzy jakie jest przeznaczenie zakupywanych od niego produktów, gdzie finalnie znajdują zastosowanie, u jakiego odbiorcy końcowego. Nie sposób więc przyjmować, że pozwany, w braku takiego wymogu i obowiązku, dobrowolnie miał uzyskać certyfikat na sprzedawany element, i obowiązany był weryfikować składane u niego każdorazowo zamówienia pod kątem tego czy w danym przypadku produkt nada się do prawidłowego wykonania zamówienia. Istotnym jest bowiem, że końcówki S. stanowią tego rodzaju element co do którego proces certyfikacji (dopuszczenia) jest dobrowolny. Jest to bowiem półprodukt wykorzystywany do dalszej obróbki i z tych względów nie podlega obowiązkowej certyfikacji. Proces ten jest wymagany wtedy gdy produkt jest dostarczany bezpośrednio do kopalni, tymczasem w niniejszej sprawie przeprowadzone dowody nie dały podstaw do ustalenia, że pozwany wiedział do jakich celów są wykorzystywane zakupywane od niego końcówki i kto jest ich finalnym odbiorcą. Jak wynikało to z opinii biegłego to podmiot który wykorzystuje ten element w produkcji własnego wyrobu (przewodów hydraulicznych) musi we własnym zakresie ustalić, poprzez proces certyfikacji czy taki całościowy produkt nadaje się do wykorzystania i eksploataowania w warunkach górniczych. W tym kontekście stwierdzić trzeba, że dla przypisania odpowiedzialności pozwanemu nie byłoby wystarczające pozyskanie certyfikatu na sam element, który sprzedawał pozwany. Zastosowanie przez producenta przewodów nawet certyfikowanych końcówek wtykowych oraz certyfikowanych węży nie zwalnia go bowiem z konieczności oceny zgodności kompletnych przewodów w oddzielnym procesie certyfikacji w toku którego badaniu i ocenie podlega cały przewód, którego ważnym elementem wpływającym na wytrzymałość jest jakość wykonania procesu osadzenia końcówek na przewodzie tzw. zakucia. Jak wynikało to z opinii biegłych każdorazowa zmiana w budowie hydraulicznego przewodu np. zmiana konstrukcji końcówki wtykowej, typu węża, lub zmiana producenta wiąże się ze zmianą warunków, technologii i

miejsca ich wytwarzania i wymaga ponownej oceny przez jednostkę certyfikującą. Producent nie może posługiwać się certyfikatem na przewód, w którym zastosowano końcówki wtykowe lub węże innych producentów, pomimo, że obydwa komponenty są certyfikowane. Sama końcówka nie wymaga certyfikatów bowiem stanowi jedynie półprodukt, natomiast dopiero wytworzony kompletny przewód hydrauliczny zaopatrzony w ten element wymaga takiego formalnego potwierdzenia zgodności z normami. Z ustaleń Sądu wynika, że M. sp.j. certyfikatu na wyżej opisany kompletny produkt nie posiadał. Uzyskane przez M. sp.j. certyfikaty nie odnosiły się do węża zakutego w końcówkę typu S. zakupioną od pozwanego. Spółka (...) nie posiadała certyfikacji swojego produktu, i w tym kontekście należy stwierdzić, że dostarczając go dalszym odbiorcom czyniła to na własne ryzyko. Powyższe powoduje brak możliwości przypisania odpowiedzialności pozwanemu za zaistniałe uszkodzenia. Wobec powyższych ustaleń uszkodzenia w postaci odpadania końcówek od przewodów eksploatowanych w warunkach górniczych bez stosownej certyfikacji przy jednoczesnym braku wymagań co do parametrów tych produktów i wiedzy pozwanego o ich przeznaczeniu nie pozwalają na ustalenie ich wadliwości a tym samym nie można obciążyć pozwanego odpowiedzialnością za niesprawną pracę przewodów hydraulicznych i w konsekwencji kosztami jakie zostały poniesione w związku z ich wymianą.

W tym stanie rzeczy wobec nie wykazania przesłanek odpowiedzialności kontraktowej pozwanego powództwo podlegało oddaleniu o czym orzeczono jak w punkcie I wyroku. Jedynie na marginesie należy wskazać, że z uwagi na to, że jak wykazało postępowanie dowodowe przedmiotem sprzedaży nie były rzeczy wadliwe brak było podstaw prawnych do rozpatrywania odpowiedzialności pozwanego na podstawie przepisów kc o rękojmi.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi w całości powoda. Na koszty te poniesione przez pozwanego, które ma mu zwrócić strona powodowa, składają się koszty zastępstwa radcy prawnego w kwocie 7217 zł ustalone na podstawie §2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (DZ.U. 2015.1804) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa. (punkt II wyroku)